

II Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Integracyjnymi im. Mikołaja Reja
przy Zespole Szkół Ogólnokształcących w Świętochłowicach

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY
ROK SZKOLNY 2023/2024

„ Uczymy się dla życia, nie dla szkoły”

Seneka

Uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną art. 84 ustawy Prawo oświatowe) dnia 11 września 2023 r.

Po przedstawieniu w/w Programu zatwierdzony przez Radę Pedagogiczną dnia 11 września 2023 r.

Spis treści:

- I. Wstęp do programu wychowawczo- profilaktycznego
- II. Akty prawne
- III. Krótka charakterystyka środowiska wychowawczo-profilaktycznego; m. in. czynniki ryzyka i czynniki chroniące, misja i wizja szkoły.
- IV. Ustalenie wartości uznawanych przez społeczność szkolną.
- V. Model absolwenta.
- VI. Cele ogólne programu. Cele szczegółowe programu wychowawczo-profilaktycznego. Zadania. Rola wychowawcy.
- VII. Ustalenie planu działań wychowawczo - profilaktycznych *tabela*
- VIII. Oczekiwane efekty.
- IX. Sposoby ewaluacji.

I. Wstęp

W związku z reformą oświaty od września 2019 r. piąty rok istnieje II Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Integracyjnymi im. M. Reja funkcjonuje w ZSO wraz ze Szkołą Podstawową z Oddziałami Integracyjnymi nr 5 im. J. Kukuczki. Licealiści, mają zatem okazję, wspierać swoich młodszych kolegów w życiu szkolnym, uroczystościach, imprezach czy zajęciach świetlicowych. W roku szkolnym 2023/2024 rozpoczęły naukę w czteroletnim liceum dwie klasy (mundurowa I A oraz klasa łączona: ogólna oraz FIT – zdrowie i dietetyka- I B); w sumie liceum liczy 8 oddziałów.

Na wstępie dokonano diagnozę występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących i czynników ryzyka z uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz dopalaczy – nowych substancji psychoaktywnych; dokonano także analizy problemów wychowawczych i potrzeb szkoły; m. in. poproszono o informację uczniów, rodziców i nauczycieli za pośrednictwem dobrowolnej anonimowej ankiety; przeprowadzono rozmowy diagnozujące z niektórymi rodzicami, uczniami, nauczycielami, obserwację zachowań uczniów. Cennym okazała się ewaluacja programu z ubiegłego roku, większość zadań - została właściwie zrealizowana m. in. społeczność szkolna zorganizowała X szkolny festyn, który obejmuje obszary integracyjne społeczność szkolną i lokalną, promujące, wychowawcze, profilaktyczne, artystyczne. Działania szkoły są skuteczne i jest informacja zwrotna od społeczności szkolnej, aby kontynuować zadania wcześniej ustalone.

W obszarze rozpoznania posłużono się także modelem SWOT, który zakłada badanie otoczenia i wnętrza placówki wg schematu: **Strengths** – siły, mocne strony; **Weaknesses** – słabości, słabe strony; **Opportunities** – sposobności, szanse; **Threats** – zagrożenia. W tworzeniu niniejszego programu wychowawczo-profilaktycznego Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Świętochłowicach byli zaangażowani wszyscy nauczyciele, Samorząd Uczniowski, a przede wszystkim Rada Rodziców; program był wspólnie konstruowany, konsultowany oraz aprobowany w społeczności szkolnej.

Cel tego dokumentu stanowi **wspieranie ucznia we wszechstronnym rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej**, które będzie wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży. Program ten zawiera działania, które w systemowy sposób mają zadanie angażować wszystkich uczniów i ich rodziców oraz całe środowisko szkolne (kadre pedagogiczną, pracowników administracji i obsługę szkoły). Uchwalenie programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły należało zatem do Rady Rodziców, która na początku roku szkolnego ściśle działała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną (art. 84 ust. 1–3 *Ustawy Prawo oświatowe*).

Przy tworzeniu programu wychowawczo - profilaktycznego wykorzystano także opis misji szkoły, która została opracowana wcześniej przez zespół nauczycieli i jest krótko omówiona w dalszej części.

Zgodnie z przepisami zaleca się, aby w realizowanym procesie dydaktyczno-wychowawczym szkoła podejmowała działania związane z poznawaniem przez uczniów miejsc ważnych dla **pamięci narodowej**, z wykorzystaniem różnych form upamiętniania postaci i wydarzeń z przeszłości, a także obchodami najważniejszych świąt narodowych i kultywowaniem symboli państwowych. W tym celu, oprócz pracy nauczycieli szczególnie z języka polskiego, wiedzy o społeczeństwie, historii, i wychowawców klas, **zespół opracował kalendarium wydarzeń szkolnych na rok 2023/2024**. W niżej prezentowanym programie uwzględniono potrzebę kształtowania u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających **aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym** (art. 1, pkt. 12 *Ustawy Prawo oświatowe*). Pragniemy, aby nasi uczniowie wspierali swoją pracą instytucje, takie jak: fundacje, ochronki parafialne, schroniska dla zwierząt, a **także kontynuowali pomoc w związku z wojną w Ukrainie i pobycie w naszym mieście licznej grupy uchodźców**. Zarówno rodzice, uczniowie, jak i nauczyciele twierdzą, iż bardzo istotne staje się **kształtowanie kompetencji społecznych i obywatelskich** poprzez propagowanie **idei wolontariatu**, dlatego też młodzież naszej szkoły rozwijać nadal będzie swoją wrażliwość na los potrzebujących, uczyć się odpowiedzialności.

Podkreślamy, iż bardzo istotna jest **rola nauczyciela każdego dnia**; jego istota w relacjach: nauczyciel - uczeń cytujemy zgodnie z sankcją - „**Nauczyciel w swoich działaniach dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych ma obowiązek kierowania się dobrem uczniów, troską o ich zdrowie, postawę moralną i obywatelską, z poszanowaniem godności osobistej ucznia**” (art. 5 *Ustawy Prawo oświatowe*).

Uwzględniono w niniejszym dokumencie także uregulowanie prawne, służące wspieraniu **bezpieczeństwa systemu oświaty**, w tym bezpieczeństwa uczniów i wszystkich pracowników szkół i placówek (art. 1 i 3 *Ustawy Prawo oświatowe*). To zadanie będziemy realizować poprzez: utrzymywanie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki w szkole; upowszechnianie wśród młodzieży wiedzy o bezpieczeństwie oraz kształtowanie właściwych postaw wobec zagrożeń i sytuacji nadzwyczajnych – w tym związanych z korzystaniem z technologii informacyjno-komunikacyjnych; współpracę organów administracji publicznej, w tym organów prowadzących szkoły i placówki m. in. z Państwową Strażą Pożarną, Komendą Miejską Policji oraz jednostkami innych służb w ramach działań podnoszących bezpieczeństwo dzieci i młodzieży.

Obecny program zakłada kontynuację wielu działań wychowawczo - profilaktycznych, jakie były realizowane w ubiegłych latach. Każdy program powinien przygotowywać uczniów do umiejętnych wyborów w życiu. Dokonuje się to między innymi poprzez naśladowanie postaw nauczycieli, ich świata wartości i ich zachowań. Uczeń jest bystrym i krytycznym obserwatorem. Jako szkoła z oddziałami integracyjnymi pragniemy nadal kłaść nacisk na **kształcenie postaw tolerancji wobec uczniów z dysfunkcjami**. Środowisko szkolne wyznacza nadal działania związane z obszarem **systematycznego uczęszczania uczniów do szkoły i wywiązywania się z obowiązków szkolnych, kultury osobistej, przestrzegania norm i zasad społecznych, bezpieczeństwa, przeciwdziałania agresji i przemocy**. **Proponujemy wychowawcom opracować program klasowy na podstawie niżej przedstawionego szkolnego programu wychowawczo - profilaktycznego przy uwzględnieniu potrzeb klasy, problemów wychowawczych uczniów, profilaktyki, propozycji ich rodziców**. W naszej szkole wychowawca powinien kłaść nacisk na kształtowanie jednostek twórczych, kreatywnych i zdolnych do sterowania własnym kształceniem zarówno w rzeczywistości szkolnej, jak i poza nią. W procesie tym ważne staje się rozwijanie osobowych cech wychowanka – w związku z tym wychowawca musi pomóc młodzieży rozwinąć zdolności umożliwiające rozumienie przez nich otaczającego ich świata na drodze autorefleksji dotyczącej zasadności własnych zachowań oraz rozwinięcia umiejętności komunikacyjnych, które umożliwią dialog z innymi i z samym sobą. Nauczyciel, budując relacje oparte na zaufaniu, prowadzi z wychowankami rozmowę, poprzez którą uczy nawiązywania serdecznego kontaktu, sympatii, szacunku i tolerancji. Kolejnym ważnym zadaniem nauczyciela, które ma związek z przygotowaniem uczniów do funkcjonowania w zmieniającej się rzeczywistości, będzie tworzenie właściwego klimatu w klasie i wyzwolenia w uczących się potrzeby zadawania pytań oraz podejmowania działań wynikających z ich własnych zainteresowań. W związku z powyższym wychowawca winien uczyć dzieci samodzielności, twórczego myślenia i działania, skutecznego komunikowania się, współdziałania w zespole, a także motywacji do poszukiwania nowych rozwiązań, dyskusowania na interesujące ich tematy, wymieniania się własnymi doświadczeniami z innymi, wyszukiwania potrzebnych im informacji, porządkowania ich oraz rozwiązywania problemów. Kształtowanie rozwoju osobowego i społecznego dzieci i młodzieży, zdrowia fizycznego i psychicznego staje się jednym z czynników umożliwiających rozwój wytrwałości w realizacji stawianych sobie celów. Duże znaczenie dla postrzegania roli wychowawcy zajmuje jego działalność innowacyjna, dzięki której potrafi zachęcać uczniów do uznania uczenia się za czynność nagradzającą, umożliwiającą samorealizację, dostarczającą osobistej satysfakcji

i wzbogacającą ich życie. To dzięki wychowawcy uczniowie mają sposobność kształtowania umiejętności współdziałania społecznego, realizacji własnych potrzeb i kierowania swym rozwojem w procesie trwającym przez całe życie.

Na podstawie powyższych ogólnych założeń, dotyczących oddziaływań wychowawczo - profilaktycznych w szkole, poniżej prezentujemy treści przewidziane do realizacji zarówno na poszczególnych przedmiotach, jak i godzinach do dyspozycji wychowawcy. Wskazują one wartości, pozytywne postawy, kompetencje oraz umiejętności niezbędne dla prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży w czterech sferach: fizycznej (rozwój biologiczny), psychicznej (rozwój poznawczy i emocjonalny), społecznej i aksjologicznej (rozwój moralny).

Profilaktyka szkolna to działania mające na celu zapobieganie niepożądanym zjawiskom w rozwoju i zachowaniu się uczniów. **Obejmuje eliminowanie czynników zachowań ryzykownych oraz wzmacnianie działań chroniących.** Ma szczególne znaczenie wśród młodych ludzi, w których rozwija się ustalanie hierarchii wartości, kształtują się relacje z innymi ludźmi, buduje się poczucie pewności siebie. Program będzie wspomagał wychowawczą rolę rodziny, prawidłowy rozwój uczniów oraz wskazywał sytuacje podejmowania działań interwencyjnych w sytuacji zdiagnozowanych zagrożeń.

Ze względu na ustąpienie zagrożenia pandemicznego, w bieżącym roku szkolnym niniejszy program nie uwzględnia działań uświadamiających, które były wymagane w ubiegłych latach rozporządzeniami GIS.

Obecnie, w zależności od stopnia ryzyka, rozróżnia się trzy poziomy działań profilaktycznych; my - jako pracownicy szkoły - będziemy podejmować działania tylko w tych pierwszych dwóch:

- **Profilaktyka uniwersalna** skierowana jest do wszystkich uczniów, bez względu na stopień ryzyka – całej społeczności szkolnej. Podejmowane działania skupiają się wokół zagadnień związanych z promocją zdrowego stylu życia, rozwijaniem postawy dbałości o zdrowie własne i innych ludzi, umiejętności dokonywania świadomych wyborów. To również rozwijanie postawy asertywności, kształtowanie umiejętności radzenia sobie z emocjami w sytuacji przeżywania trudnych sytuacji życiowych. Profilaktyka uniwersalna ma na celu przeciwdziałanie pierwszym próbom podejmowania zachowań ryzykownych lub opóźnienie inicjacji. Działania z zakresu profilaktyki uniwersalnej realizowane są przede wszystkim przez nauczycieli, pedagogów i psychologów szkolnych.
- **Profilaktyka selektywna** skierowana jest do grupy zwiększonego ryzyka, czyli do osób, które w stopniu wyższym niż przeciętny są narażone na rozwój zaburzeń. Profilaktyka selektywna koncentruje się na zagrożonych grupach młodzieży, osobach, które cechuje wysoka ekspozycja na czynniki ryzyka. Celem jest tworzenie warunków, które umożliwiają wycofanie się z zachowań ryzykownych. Działania w zakresie profilaktyki selektywnej prowadzone są przez psychologów i pedagogów szkolnych, specjalistów w poradniach psychologiczno-pedagogicznych, a także wykwalifikowanych realizatorów programów profilaktycznych.
- **Profilaktyka wskazująca** skierowana jest do grupy, w której rozwinęły się już symptomy zaburzeń, w tym związane z uzależnieniem od substancji psychoaktywnych. Obejmuje ona działania interwencyjne i terapeutyczne, mające na celu zablokowanie pogłębiania się zaburzeń i zachowań destrukcyjnych oraz umożliwienie powrotu do prawidłowego funkcjonowania społecznego (resocjalizacja).

II. Akty prawne

Program powstał w oparciu o obowiązujące akty prawne i wewnętrzne dokumenty szkoły.

- Rozporządzenie MEN z dnia **14 lutego 2017 r.** w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej

- Ustawa z dnia **14 grudnia 2016 r.** – Prawo oświatowe
- Rozporządzenie z dnia **18 sierpnia 2015 r.** w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii
- Rozporządzenie MEN z dnia **30 stycznia 2018 r.** w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia
- Rozporządzenie MENiS z dnia **31 grudnia 2002 r.** w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989r. (Dz.U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526).
- Ustawa z **26 stycznia 1982 r.** – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2021r. poz. 1762 z póź. zm.).
- Jednolity tekst Ustawy z **14 września 2016 r.** o systemie oświaty (Dz. U. z 2021r., poz.1082 oraz z 2022r. poz.655, 1079,1116,1383,1700,1730).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z **22 stycznia 2018 r.** w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2018r. Poz.214).
- Statut II Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Integracyjnymi im. M. Reja w Świętochłowicach
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z **21 marca 2022 r.** w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz.U. z 2022 r., poz. 645 ze zm.) § 13

III. Diagnoza środowiska. Charakterystyka środowiska wychowawczo-profilaktycznego.

Oddziały: w skład Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Świętochłowicach od września 2019 r. wchodzi dwie szkoły - II Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Integracyjnymi im. Mikołaja Reja (8 oddziałów) oraz Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi Nr 5 im. J. Kukuczki (18 oddziałów).

Baza: Szkoła znajduje się w okolicy osiedla z łatwym dostępem do dróg komunikacji miejskiej. ZSO posiada świetlicę, jadalnię, gabinet pedagoga, psychologa i logopedę szkolnego, gabinet pielęgniarki szkolnej. Posiadamy bogato wyposażoną bibliotekę i czytelnię. Baza szkoły zapewnia rozwój zainteresowań sportowych - dwie sale gimnastyczne, nowy zewnętrzny kompleks sportowy z trzema boiskami i bieżniami; w korytarzach szkoły usytuowano stoły do tenisa stołowego, piłkarzyki, wygodne siedziska; są tam także liczne tablice, na których społeczność wywiesza informacje oraz materiały edukacyjne, profilaktyczne itp.. Kilka lat temu zostały wyremontowane toalety szkolne oraz uruchomiono windę (przeznaczona dla osób niepełnosprawnych); młodzież może w szkole zjeść ciepły posiłek w odnowionej stołówce. Na korytarzu szkolnym zainstalowano automat z napojami. W szkole uczniowie utworzyli ogród, jest zatem możliwość dotlenienia się podczas długich przerw na dworze. Szczególnie klasy mundurowe, będą mogły korzystać z wirtualnej strzelnicy. W placówce są dwie salki do zajęć rewalidacyjnych. Młodzież podczas ciepłych dni może na dworze spędzić czas na leżakach(przerwy relaksacyjne, zajęcia dyskusyjne itp.).

Lokalizacja: W odległości kilku kilometrów od szkoły zlokalizowane są ośrodki kulturalne, takie jak domy kultury, biblioteki miejskie, a także Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna, z którą szkoła bardzo dobrze współpracuje. Uczniowie korzystają z bogatej oferty zajęć pozalekcyjnych, porad i pomocy. Od wielu lat podniósł się poziom bezpieczeństwa - między innymi poprzez monitoring zewnętrzny i wewnętrzny, jak i zatrudnienie portiera; drzwi są zamykane i możliwe jest otwarcie dzięki magnetycznej karcie szkolnej dla każdego ucznia i pracownika szkoły. Społeczność lokalna oczekuje od szkoły zapewnienia uczniom bezpiecznych warunków edukacyjnych i wychowawczych oraz promowania zdrowego stylu życia. Rodzicom i pełnoletnim uczniom udostępniono tzw. górny parking.

Problemy i uzależnienia: **Po analizie jakościowej i ilościowej problemów wychowawczych** (analiza wyników, frekwencji, uwag uczniów; współpracy: nauczyciel - rodzic, wypadkowości, zachowań agresywnych itd.), jak i **diagnozie w zakresie zagrożeń** związanych z substancjami psychotropowymi, środkami zastępczymi oraz nowymi substancjami psychoaktywnym, czyli dopalaczami, wyłoniono obszary, które należy uwzględnić podczas pracy wychowawczo - profilaktycznej. W szkole nie ma problemu braku realizacji obowiązku szkolnego i grup stale wagarujących uczniów, na bieżąco reaguje się na nieobecności uczniów. Niektórzy uczniowie nie pracują

systematycznie na lekcji i w domu, nie przygotowują się na sprawdziany; kilku uczniów jest aroganckich i konfliktowych, jak i takich, których rodzice zaniedbują swoje obowiązki. Konieczna jest zatem praca w tym zakresie, zarówno z uczniami, jak i rodzicami (spotkania z wychowawcami, pedagogiem i psychologiem szkolnym). Zgłoszono **pojedyncze przypadki palenia przez uczniów papierosy, jak i e-papierosów, nie było przypadku spożycia alkoholu, czy środków psychoaktywnych na terenie szkoły**. Tylko jeden uczeń (maturzysta) wymagał stałego nadzoru, ze względu, iż uległ rówieśniczej grupie destrukcyjnej w miejscu zamieszkania. Rodzice dorosłych licealistów potwierdzają jedynie, że ich pełnoletnie dzieci czasami spożywają alkohol na uroczystościach rodzinnych i czy w innych aprobowanych społecznie okolicznościach. Problemem jest także nadmiar obowiązków – pełnoletni uczniowie, mimo dziennego liceum, podejmują prace zarobkowe oraz uczęszczają na kursy prawa jazdy. Z tego też względu mają nieobecności lub są słabo przygotowani do zajęć.

Potencjał: Szkoła posiada wykwalifikowaną kadre pedagogiczną. Wychowawcy realizowali w ubiegłych latach wiele zadań wychowawczo - profilaktycznych, brali udział w szkoleniach on-line, konferencjach, profilaktycznych kampaniach miejskich. Kadra nauczycielska nieustannie podnosi swoje umiejętności, doskonalili warsztat pracy z uczniami i rodzicami. W szkole zatrudniony jest logopeda, pedagog i psycholog szkolny, a od 1.09.2022 r. etat pedagoga podzielono, aby połowa pensum stanowiła nowe ustawowo stanowisko - pedagoga specjalnego. Dzięki specjalistom koordynowane są interwencje, mediacje, współpraca z policją, ośrodkiem pomocy społecznej czy innymi instytucjami. Szkoła współpracuje podczas realizacji programu między innymi z Powiatową Stacją Sanitarno - Epidemiologiczną w Chorzowie, Komendą Miejską Policji, Strażą Miejską, Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną, uczelniami.

Najistotniejsze czynniki ryzyka związane ze szkołą to:

- 1) odrzucenie przez rówieśników (konflikty rówieśnicze, w sieci);
- 2) brak obycia, respektowania norm społecznych;
- 3) niedostateczne kierowanie własnym zachowaniem (brak kontroli, ambicji, brak umiejętności planowania i dążenia do celów);
- 4) destrukcyjna grupa rówieśnicza (uległość, brak współpracy szkoła - rodzice);
- 5) niepowodzenia szkolne, brak motywacji do nauki, nauka nie jest priorytetem (niektórzy uczniowie podejmują pracę, w klasie maturalnej robią kursy prawa jazdy)
- 6) problemy rodzinne, trudna sytuacja materialna;
- 7) problemy psychiczne (także związane z długim okresem pandemii w ubiegłych latach) np. apatia, niechęć do relacji społecznych, uzależnienie od social - mediów;
- 8) nieprawidłowe nawyki zdrowia fizycznego (brak aktywności ruchowej, złe odżywianie, zaniedbania w kwestii higieny snu itp.)

Oprócz czynników ryzyka stworzono również listę głównych czynników chroniących, które potencjalnie wpływają na prawidłowy rozwój w obszarze zdrowia psychicznego, szczególnie u dzieci, związanych ze szkołą. Czynniki chroniące to czynniki budujące odporność.

Należą do nich:

- 1) poczucie przynależności (dodatkowe zadania w radzie klasy, SU, kółkach zainteresowań);
- 2) pozytywny klimat szkoły (przerwy, imprezy szkolne);
- 3) prospołecznie nastawiona grupa rówieśnicza (szczerłość, zaufanie, empatia, chęć pomocy, wspólne działania itd.);
- 4) wymaganie od uczniów odpowiedzialności i udzielania sobie wzajemnej pomocy;
- 5) okazje do przeżycia sukcesu i rozpoznawania własnych osiągnięć;
- 6) zdecydowany brak akceptacji przez szkołę dla przemocy;
- 7) pogłębianie wiedzy i umiejętności z zakresu psychologii;
- 8) dobre relacje uczeń - nauczyciel.

Pamiętając o tym, iż wychowanie, to proces wspomagania wychowanka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełnej dojrzałości w czterech podstawowych sferach: fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej, możemy określić, na jakie czynniki ryzyka narażeni są młodzi ludzie.

Misja szkoły:

- Tworzenie życzliwej i bezpiecznej atmosfery opartej na kulturze osobistej nauczycieli, dzieci i rodziców, wzajemnym szacunku i akceptacji, pomocy i współpracy.
- Pomoc w kształtowaniu osobowości poprzez rozbudzenie ciekawości świata, kształcenie umiejętności samodzielnego rozwiązywania problemów, odkrywanie w każdym dobra i cech indywidualnych, uczenie odpowiedzialności za słowa i czyny.
- Wspieranie w przygotowaniu dziecka do uczestnictwa w przyszłym życiu rodzinnym, zawodowym i kulturalnym.

Wizja szkoły. Szkoła naszych marzeń to taka, w której:

- Panuje życzliwa i bezpieczna atmosfera oparta na kulturze osobistej nauczycieli, uczniów i rodziców wzajemnym szacunku, akceptacji, pomocy i współdziałania.
- Uczy się młodzież miłości do "Wielkiej" i "Małej" Ojczyzny, szacunku do Narodu Polskiego jego historii tradycji i kultury.
- Rodzice aktywnie uczestniczą w procesie budowania systemu wartości u swoich dzieci, współdziałają i wspierają nauczycieli oraz pracowników szkoły, współuczestniczą w rozwiązywaniu problemów i podejmowaniu decyzji.
- Uczeń jest kulturalny, szanuje rodziców i nauczycieli oraz wszystkich pracowników szkoły, okazuje pomoc i życzliwość swoim rówieśnikom, jest ciekawy otaczającego świata.
- Nauczyciele są sprawiedliwi, cieszą się autorytetem wśród uczniów i rodziców, życzliwym podejściem budzą zaufanie, wspierają młodzież w ich rozwoju, rozwijają zainteresowania, pomagają w rozwiązywaniu problemów, są wykształceni i podnoszą swoje umiejętności.
- Dyrektor jest dobrym pedagogiem, życzliwym dla uczniów, nauczycieli i rodziców. Tworzy właściwą atmosferę pracy, wspiera nauczycieli w ich pracy, rozwiązuje konflikty.
- Uczeń ma zapewnioną opiekę pedagoga, psychologa, pielęgniarki, a dzieci posiadające orzeczenia uczące się w klasach integracyjnych – mają także pomoc nauczyciela wspomagającego.
- Sale przedmiotowe zachęcają młodzież do nauki i zapewniają im warunki do prawidłowego rozwoju.

IV. Ustalone wartości uznawane przez społeczność szkolną.

Założenia programu:

- Wychowanka należy traktować jako integralną całość. Stąd wynika praktyczny wniosek: oddziaływania wychowawcze powinny mieć charakter integralny, docierać do wszystkich stron osobowych, by rozwijać w wychowankach zdolność do integracji myśli, czynów, słów, dawać pełną wizję świata i osoby ludzkiej.
- Nie ma wychowania bez wartości. W wychowaniu ku wartościom ważnym punktem odniesienia jest koncepcja wartości.

Program zakłada zasadę integralnego rozwoju i wychowania ucznia oraz stworzenie każdemu nauczycielowi szansy stosowania autorskich rozwiązań dla złożonych problemów wychowania. W momencie budowania programu zespół omawiał wartości, jakie powinny stanowić jego podstawę aksjologiczną. Założono, a by: proces

wychowania szkolnego miał holistyczny charakter - obejmował wszystkie warstwy życia i funkcjonowania człowieka oraz wszystkie płaszczyzny życia szkoły, w których „rozgrywa się” treść i jakość wychowania; stwarzał szansę twórczego włączania się nauczycieli, uczniów i rodziców w jego opracowywanie i realizację.

Zespół wartości - opisujący osobę, ucznia. Są nimi: godność, rozumność – mądrość, wolność, odpowiedzialność, zdolność do miłości i zdolność do transcendencji. Istotnym zadaniem edukacyjnym jest wspomaganie młodych ludzi w poznaniu tych wartości.

Strukturę aksjologiczną tworzą wartości związane z poszczególnym „warstwami rozwojowymi” człowieka. Analizując znaczenie warstw rozwojowych, należy podkreślić, że z każdą warstwą w naturalny sposób łączą się zintegrowane z nią określone wartości. Jednym z istotnych czynników dynamizowania rozwoju poszczególnych warstw i ich integracji ze sobą jest urzeczywistnianie tych wartości.

Warstwa biologiczna - wartości witalne: zdrowie, pokarm, powietrze, ruch, wypoczynek, wartości geograficzno-klimatyczne; wartości materialne: wszystkie dobra materialne ułatwiające życie, zapewniające egzystencję, pieniądze, mieszkanie, środki lokomocji, sprzęt techniczny oraz wartości hedonistyczne: wolność, seks, zabawa.

Warstwa psychologiczna - wartości poznawcze: wiedza, nauka, mądrość, odkrywczność, twórczość. Przyjęcie przez młodego człowieka wartości nauki, pozytywny stosunek do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowanie w zdobywanie wiedzy i umiejętności, które stanowią czynniki rozwoju myślenia, wyobraźni, pamięci, uwagi – a więc elementów stanowiących podstawę rozwoju warstwy psychologicznej.

Warstwa socjologiczna wyraża się w spontanicznym szukaniu przez młodego człowieka kontaktów z rówieśnikami, zainteresowaniu inną płcią, budowaniu związków przyjacielskich i uczuciowych, poszukiwaniu uznania jako członek grupy i wspólnoty, podejmowaniu zadań i obowiązków społecznych w rodzinie i klasie szkolnej czy organizacjach młodzieżowych, a w dalszej perspektywie w podejmowaniu działań na rzecz coraz szerszych grup społecznych: grupy szkolnej / zawodowej, samorządu lokalnego, narodu, państwa, Kościoła. Podstawę rozwoju warstwy socjologicznej stanowi urzeczywistnianie wartości moralnych, wartości osobowych – życia codziennego i wartości społecznych – podstawowych. One warunkują komunikację i integrację społeczną, porozumienie, współpracę i współdziałanie dla dobra wspólnego. Grupę wartości moralnych stanowią: prawość, wierność, poczucie odpowiedzialności, poszanowanie prawdy, dobroć. (Hildebrand D. von, Kłoczowski J.A., Paściak J., Tischner J., (1984), *Wobec wartości*)

Do wartości społecznych jako wartości podstawowych należą: Ojczyzna, naród, Kościół, patriotyzm, niepodległość, praworządność, tradycja narodowa, prawa człowieka, godność człowieka, wolność, pokój, tolerancja, sprawiedliwość, równość społeczna, zabezpieczenie społeczne, demokracja, solidarność. Stanowią one fundament porozumienia i działania społecznego. Ich urzeczywistnianie sprawia, że grupa społeczna może razem żyć i komunikować się.

Spektrum wartości osobowych – życia codziennego stanowią zdrowie, rodzina, szczęście rodzinne, dom, wspólnota, sumienność, uczciwość, honor, odpowiedzialność, posłuszeństwo, opanowanie, cierpliwość, odwaga, koleżeństwo, czystość, samodzielność, umiejętność bycia sobą, lojalność, wytrwałość, prawdomówność, praca, pracowitość, łagodność, ufność, uprzejmość, udzielanie pomocy innym ludziom, punktualność, systematyczność, dyskrecja, szczerłość, stałość przekonań, szacunek, poszanowanie życia, pokora, przebaczenie, wyrzeczenie, jałmużna, dobre obyczaje, sława. Są to wartości zorientowane na funkcjonowanie jednostki w życiu codziennym. Urzeczywistnianie wartości związanych z warstwą socjologiczną stanowi jedno z ważnych źródeł solidarności między narodami. Ta z kolei staje się zasadą moralną.

Warstwa kulturowa (kulturotwórcza) wyraża się w urzeczywistnianiu wartości zawartych w wytworach kultury wyższej – sztuce, poezji, muzyce, plastyce, a także wartości określających kulturę narodu, zawierających się w tradycjach narodowych, pamięci historycznej oraz kulturze ludowej. Wartości kulturowe dynamizują myślenie i wyobraźnię twórczą, stymulują rozwój talentów oraz wpływają na podjęcie procesu twórczego na rzecz rozwoju kultury. Urzeczywistnianie wartości kulturowych sytuuje młodego człowieka na określonej pozycji społecznej, wyznacza miejsce w grupie rówieśniczej, społeczności szkolnej, lokalnej, a nawet szerszej – makrospołecznej. Wartości kulturowe stwarzają niezbędne środowisko życia i rozwoju oraz ukierunkowują rozwój jednostek, społeczeństw i narodów. Tworzą również centrum kultury danego narodu. Stanowią o jego życiu, kształtują jego tożsamość, wyrażają to, co pozostaje indywidualne, ale jednocześnie zwrócone ku drugiemu człowiekowi, prowadzące do wspólnego rozwoju.

V. Zamierzamy, aby absolwent był:

- **Odpowiedzialny** - stara się przewidzieć skutki swoich działań, cieszy się z sukcesów, akceptuje porażki - ale jeśli jest w stanie szuka rozwiązań alternatywnych; prezentuje właściwą postawę obywatelską i patriotyczną.
- **Ciekawy świata** - chętnie gromadzi wiadomości korzystając z różnych źródeł.
- **Rozważny** - potrafi zapewnić bezpieczeństwo sobie i innym, postępuje zgodnie z zasadami higieny, wykazuje stosowną aktywność fizyczną.
- **Prawy** - rozróżnia dobre i złe uczynki w oparciu o system wartości obowiązujących w jego otoczeniu, w swoim postępowaniu wykazuje dobre intencje.
- **Tolerancyjny** - rozumie, że różnice między ludźmi są czymś normalnym i pożądanym, w każdym stara się dostrzec coś dobrego i zrozumieć go.
- **Świadomy praw człowieka** - staje się odpowiedzialny i konsekwentny z uwzględnieniem promowania wiedzy na temat przyczyn i przejawów dyskryminacji (prawidłowa postawa cywilna).
- **Punktualny** - dotrzymuje terminów, sprawnie posługuje się czasem planując swoje zajęcia, szanuje czas swój i innych ludzi.
- **Zdyscyplinowany** – przestrzega wszelkie normy i zasady społeczne, dostosowuje się do regulaminów, przepisów, statutu; wykonuje polecenia dorosłych.
- **Kulturalny** – wykazuje wysoki poziom kultury osobistej, stosuje zwroty grzecznościowe, potrafi zachować się w różnych sytuacjach społecznych, korzysta z ośrodków kulturalno – oświatowych (kina, muzea; koncerty itp.).
- **Wrażliwy** - wyraża refleksję nad sobą, światem i sztuką, pod wpływem obserwacji życiowych dostrzega potrzeby własne i innych ludzi, wyraża uczucia i jest asertywny. Posiada świadomość ekologiczną - dostrzega wpływ działalności człowieka na środowisko przyrodnicze.
- **Szanujący zdrowie** - posiada wiedzę o szkodliwości środków psychoaktywnych, asertywny; wolny od używek i promujący zdrowy styl życia; posiadający wiedzę na temat szczepień..

VI. Cel główny:

Zgodnie z definicję wychowania: „wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży” (art. 1 pkt. 3 *Ustawy Prawo oświatowe*).

Zwiększenie skuteczności działań wychowawczych, edukacyjnych, informacyjnych i profilaktycznych wśród uczniów, ich rodziców (opiekunów) oraz nauczycieli i pracowników szkoły na rzecz bezpieczeństwa i tworzenia przyjaznego środowiska w szkole.

Działania profilaktyczne:

- **wspomaganie ucznia** w radzeniu sobie z trudnościami, jakie zagrażają prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu;
- **ograniczenie i likwidowanie czynników ryzyka** (jednostkowych, rodzinnych, rówieńniczych, szkolnych, środowiskowych), które zaburzają prawidłowy rozwój ucznia i dezorganizują jego zdrowy styl życia;
- **inicjowanie i wspomaganie czynników chroniących** (jednostkowych, rodzinnych, rówieńniczych, szkolnych, środowiskowych), które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi ucznia i jego zdrowemu życiu.

Cele główne profilaktyczne

- Udostępnienie społeczności szkolnej informacji niezbędnej do skutecznego zapobiegania i radzenia sobie z zagrożeniami dla własnego zdrowia, jakości życia, zmniejszenie czynników ryzyka zachorowania na różne choroby.

- Kompetentne i szybkie reagowanie na pojawiające się w szkole sytuacje zagrażające zdrowiu i życiu ludzi.
- Kształtowanie w uczniach umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych.
- Budowanie współpracy ze środowiskiem rodzinnym ucznia oraz instytucjami prowadzącymi wspomaganie rodziny i promującymi zdrowy styl życia.

Cele szczegółowe:

a) kreowanie zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkoły i placówki, m.in. poprzez:

- Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, a także nauczycieli, rodziców i uczniów,
- Zwiększanie świadomości uczniów na temat powstawania, funkcjonowania, przejawów i skutków dyskryminacji oraz narzędzi ich zwalczania,
- Integrowanie środowiska szkoły, w tym uczniów z niepełnosprawnościami, przewlekle chorych, odmiennych kulturowo,
- Rozwijanie kompetencji społecznych uczniów, wspieranie ich działalności np. wolontariatu,
- Wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- Rozwijanie potencjału szkoły w zakresie bezpiecznego funkcjonowania uczniów,
- Rozwijanie kompetencji wychowawczych nauczycieli i rodziców,
- Zwiększanie roli rodziców w szkole,
- Współpraca z instytucjami wspierającymi działania szkoły z zakresu profilaktyki i bezpieczeństwa: policją, strażą miejską, prokuraturą, poradnią psychologiczno- pedagogiczną, radnymi, PSSE, OPS, ORPA.

b) Zapobieganie problemom i sytuacjom problemowym młodzieży, m.in. przez:

- Działania uprzedzające mające na celu przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów,
- Profilaktykę agresji i przemocy, w tym cyberprzemocy,
- Profilaktykę uzależnień od gier komputerowych, Internetu; kształtowanie umiejętności uczniów w zakresie prawidłowego funkcjonowania w środowisku cyfrowym, w szczególności tzw. nowych mediów.
- Rozwiązywanie kryzysów rozwojowych i życiowych uczniów, m.in. związanych z nadużywaniem alkoholu przez rodziców, wyjazdami rodziców za granicę w celach zarobkowych, a także przemocą w rodzinie,
- Rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych, społecznych i życiowych wśród uczniów (samokontrola, radzenie sobie ze stresem, rozpoznawanie i wyrażanie własnych emocji).

c) Promowanie zdrowego stylu życia wśród młodzieży, m.in. przez:

- Zdobycie przez uczniów wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania działań prozdrowotnych.
- Ukierunkowanie uczniów na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmacnianiu zdrowia własnego i innych ludzi.
- Tworzenie i realizowanie całościowej polityki w zakresie zdrowego żywienia i aktywności fizycznej w szkole.

- Tworzenie warunków do prawidłowego rozwoju emocjonalnego i społecznego uczniów.

d) Mobilizowanie uczniów do systematycznego uczęszczania na zajęcia lekcyjne, m. in. przez:

- Bieżące monitorowanie frekwencji uczniów.
- Poznanie czynników wpływających na niską frekwencję uczniów.
- Stosowanie w szkole jednolitego systemu usprawiedliwień nieobecności i zwolnień z zajęć.
- Zapoznanie uczniów i rodziców z zasadami usprawiedliwiania nieobecności i zwolnień z zajęć oraz systemem kar i nagród związanych z frekwencją.
- Uświadomienie uczniom szczególnego wpływu liczby godzin nieusprawiedliwionych na osiąganę wyniki w nauce oraz na ocenę zachowania.
- Uświadomienie wpływu nieobecności na możliwość nieuzyskania promocji do następnej klasy.
- Szybkie informowanie rodziców o wagarach dziecka.
- Opracowanie systemu nagradzania za wysoką frekwencję uczniów w szkole: punkty z zachowania, konkurs na klasę o najwyższej frekwencji, nagrody książkowe na koniec roku szkolnego dla uczniów o 100% frekwencji.

Wychowawca

Wzorem wychowawcy jest, człowiek, który nie zwracając uwagi na trudności, zawsze z pełnym zapałem troszczy się o życie młodych ludzi, dostrzega ich problemy, wychodził im naprzeciw, jest wyrozumiały. Stara stworzyć specjalny system wychowawczy zwany systemem prewencyjnym, albo inaczej zapobiegawczym. Stąd wychowawca naszej szkoły nieustannie pogłębia swoją wiedzę dotyczącą jego osoby, a szczególnie jego wychowawczej metody;

- jest bezpośrednio odpowiedzialny za proces wychowawczy powierzonych mu wychowanków;
- na bieżąco obserwuje i kontroluje postęp wychowawczy, dydaktyczny oraz absencje na zajęciach lekcyjnych, w razie niepokojów wchodzi natychmiast w bezpośredni kontakt z rodzicami;
- na początku każdego roku szkolnego w czasie pierwszej lekcji wychowawczej przedstawia uczniom zasady BHP szkoły oraz obowiązki wynikające ze statutu szkoły, szkolnego systemu oceniania, a także przypomina o obowiązkach uczniowskich;
- na początku każdego roku szkolnego dba o integrację klasy i o wybór Samorządu Klasowego;
- jest otwarty na propozycje wychowanków, bierze udział w wyjazdach klasowych;
- współpracuje z pedagogiem i psychologiem szkolnym; koordynuje pracę zespołów dotyczących pomocy psychologiczno – pedagogicznej uczniów swojej klasy; monitoruje przestrzeganie zaleceń zawartych w opiniach i orzeczeniach poradni psychologiczno – pedagogicznej;
- rozpoznaje indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów;
- rozpoznaje zainteresowania i uzdolnienia uczniów, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych, oraz planuje wsparcie związane z rozwijaniem zainteresowań i uzdolnień uczniów;
- prowadzi teczkę wychowawcy.

Proces wychowania ku wartościom obejmuje po stronie nauczyciela następujące etapy:

- poznanie przez wychowawcę spektrum wartości preferowanych i urzeczywistnianych przez wychowanków;

- wspomaganie wychowanków w poznawaniu wartości i kształtowaniu umiejętności wnikania w istotę wartości, ich znaczenia w życiu człowieka oraz w wartościowaniu rzeczy i zjawisk w aspekcie aksjologicznym;
- wspomaganie wychowanków w akceptacji świata wartości;
- motywowanie wychowanków do wolnego wyboru właściwych wartości;
- wspomaganie wychowanków w urzeczywistnianiu wartości i budowaniu właściwych struktur hierarchicznych;
- wspomaganie wychowanków w dokonywaniu samooceny w aspekcie urzeczywistnianych wartości;
- inspirowanie wychowanków do działań animacyjnych w środowisku społecznym w celu budowania świata wartości w coraz szerszych kręgach społecznych;
- wspomaganie wychowanków w działaniach animacyjnych i ich wartościowaniu.

Program wychowawczy klasy szkolnej tworzyć powinny następujące podsystemy:

- ważne wydarzenia w życiu klasy;
- tematyka godzin do dyspozycji wychowawcy;
- programy wychowawcze poszczególnych przedmiotów;
- program o wąskim spektrum aksjologicznym – decydujący o tożsamości klasy, np. wychowanie do prawdy, odpowiedzialności, poszanowania godności, etc.
- o „życiu wewnętrznym” klasy decydują wydarzenia ważne pod względem wychowawczym – święta, uroczystości, znaczące działania podjęte na rzecz innych osób i ich spraw, wycieczki oraz pozostałe formy wypoczynku.

Zadania wychowawcze

1. Wspomaganie naturalnego rozwoju (zaspokajanie potrzeb, rozwijanie potencjałów i możliwości, budowanie wspierającej relacji nauczyciel – uczeń)
2. Kształtowanie potencjału intelektualnego (dążenie do prawdy, znajomość własnych wartości, poszukiwanie i rozwój zainteresowań, ciekawość poznawcza, kreatywność).
3. Kształtowanie sposobu myślenia i postaw uznawanych za pożądane i ujętych w opisie absolwenta; kreowanie i wskazywanie wzorców, przekazywanie wartości, kształtowanie i wzmacnianie postaw prospołecznych
4. Rozwijanie uczuć i emocji (kształtowanie wrażliwości emocjonalnej, świadome dokonywanie wyborów, rozwój kultury osobistej i kultury słowa, tolerancja i poszanowanie dla różnych religii, kultur i tradycji).
5. Komunikacja społeczna (formy komunikacji, poszanowanie dla drugiego człowieka, akceptacja praw drugiego człowieka, asertywność, utrwalanie bezpiecznych zachowań, kształtowanie dyscypliny, umiejętność pracy w zespole, inicjowanie własnej aktywności, kształtowanie inicjatywności i przedsiębiorczości, poszanowanie dorobku własnego narodu i lokalnej społeczności, aktywne uczestnictwo w życiu kulturalnym klasy, szkoły, środowiska, rozwijanie samodyscypliny).
6. Kształtowanie systemu wartości (obiektywna ocena własnego zachowania, przestrzeganie norm społeczno-moralnych, tworzenie hierarchii wartości, kształtowanie własnej odpowiedzialności, wypracowywanie twórczych postaw, kształtowanie wrażliwości na walory estetyczne i wartości moralne).
7. Dojrzałość fizyczna (dbanie o własne ciało, profilaktyka zdrowia fizycznego i psychicznego, kształtowanie prawidłowych postaw wobec przyrody, umiejętność radzenia sobie z problemami, dojrzałość społeczna).
8. Profilaktyka zachowań ryzykownych (diagnozowanie zagrożeń, wyposażenie uczniów w wiedzę i umiejętności pomagające w radzeniu sobie z zagrożeniami).

Realizacja programu poprzez działania:

- informacyjne,
- edukacyjne,
- integracyjne,
- wdrażające ustalone umiejętności,
- interwencyjne.

Sposoby realizowania działań zawartych w programie:

- organizowanie szkolnych akcji promujących zdrowy styl życia;
- organizowanie imprez, akcji, realizacja programów profilaktycznych o uzależnieniach i innych zagrożeniach cywilizacyjnych;
- propagowanie poprzez działalność artystyczną uczniów pozytywnych postaw i zachowań;
- integracja zespołów klasowych;
- poradnictwo pedagoga i psychologa szkolnego; pomoc psychologiczna;
- współpraca z instytucjami;
- angażowanie rodziców w pracę szkoły (rozpoznawanie oczekiwań rodziców wobec szkoły, udział rodziców w uroczystościach i imprezach szkolnych);
- wsparcie materialne (współpraca z OPS i ochronką);
- stałe doskonalenie umiejętności wychowawczych nauczycieli;
- wspieranie nauczycieli w zakresie pracy wychowawczej i profilaktycznej;
- spotkania, porady i konsultacje pedagoga i psychologa szkolnego z wychowawcami i nauczycielami;
- dostarczanie informacji na temat skutków zachowań ryzykownych i uczenie dzieci dokonywania racjonalnych wyborów (zajęcia wychowawczo – profilaktyczne);
- rozwijanie ważnych umiejętności psychologicznych i społecznych, w tym umiejętności: budowanie kontaktów z innymi ludźmi, radzenie sobie ze stresem, rozwiązywanie konfliktów, nieuleganie presji grupy (zajęcia wychowawczo – profilaktyczne);
- spotkania informacyjno - edukacyjne dla rodziców mające na celu zapoznanie ich z problemami młodzieży;
- realizacja programów profilaktycznych m. in. "Trzymaj formę", "Ars, czyli jak dbać o miłość", WZW, „Pierwszy krok”;
- promowanie sukcesów uczniów;
- organizowanie zajęć pozalekcyjnych;
- organizowanie i udział w konkursach przedmiotowych, sportowych i artystycznych;
- organizowanie wycieczek szkolnych;
- imprezy kulturalne i artystyczne;
- identyfikacja niepokojących zachowań i objawów;
- stosowanie procedur interwencyjnych.

VII. Zadania do realizacji w roku szkolnym 2023/2024

Zadania	Sposoby realizacji	Klasa	Termin realizacji	Odpowiedzialni	Uwagi
1) Diagnoza zachowań ryzykowanych	Diagnoza w zakresie zagrożeń związanych z substancjami psychotropowymi, środkami zastępczymi oraz nowymi substancjami psychoaktywnymi.	Całość LO	Wrzesień 2023	Wychowawcy Współpraca wychowawców z nauczycielami, rodzicami, specjalistami.	Arkusze - analiza ilościowa w celu zaplanowania działań zgodnie z potrzebami. Obserwacja
	Diagnoza - cały rok szkolny poprzez obserwację zachowań uczniów, ścisłej współpracy z rodzicami, sygnałów środowiska. Planowanie działań profilaktycznych.	II LO	Na bieżąco Cały rok szkolny	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog, pielęgniarka	
2) Diagnoza wychowawcza	Diagnoza wychowawcza zespołu klasowego, rozpoznanie potencjalnych możliwości i indywidualnych potrzeb ucznia (w tym rozpoznanie sytuacji zdrowotnej ucznia, materialnej, rodzinnej, problemów dydaktycznych i wychowawczych, próba w określeniu systemu wartości).	II LO	Cały rok szkolny	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog i psycholog szkolni	Obserwacja, rozmowy diagnostujące, kontakt/współpraca z rodzicami
	Arkusze diagnostyczny dla rodziców (lub indywidualne rozmowy z rodzicem) - klasa I LO (informacje dotyczące zdrowia, diagnozy w PPP itp. w celu opracowania dostosowań i lepszego	Klasy I licealna	Pierwsze zebranie dla rodziców Wrzesień 2023	Wychowawcy klas I	Narzędzie badawcze (pedagog/psycholog) Po ustaleniu z rodzicami

	funkcjonowania ucznia w szkole).				
	Rozpoznawanie potrzeb uczniów i ustalanie pomocy w przypadkach: niepowodzeń edukacyjnych, sytuacji kryzysowych lub traumatycznych, choroby przewlekłej, deficytów kompetencji i sprawności językowych, specyficznych trudności w uczeniu się (dysleksja), zaburzeń zachowania lub emocji, zagrożeń niedostosowania społecznego, szczególnych uzdolnień. Analiza opinii PPP, dostosowania.	II LO Uczniowie posiadający opinie, jak i wymagający pomocy	Cały rok szkolny	Wychowawcy, Specjaliści szkolni	Narzędzie badawcze (pedagog/psycholog)
	Rozpoznanie uczniów posiadających orzeczenia: analiza lub tworzenie Indywidualnych Programów Edukacyjno - Terapeutycznych, Indywidualnych Programów Rewalidacji, praca zespołów wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia (co najmniej raz w semestrze).	Uczniowie posiadający orzeczenie	Wrzesień 2023 (stały monitoring)	Wychowawcy klas (koordynatorzy) Pedagog Psycholog	Udział rodzica w pracach zespołu
3) Motywowanie do nauki	"Nauka przyjemnością - czy to w ogóle możliwe? Mnemotechniki - czy je znamy?" Motywacja uczniów do systematycznej nauki - szczególnie klasy I. "Nauka priorytetem, aby zdać maturę! Jak zorganizować czas, by zdążyć z powtórkami do matury?". Klasy IV	Klasy I oraz klasy maturalne	Październik - listopad 2023	Wychowawcy; specjaliści szkolni	Możliwość mini wykładu podczas zebrania dla rodziców w klasach IV na temat systematyczności i motywacji. (wrzesień 2023, wykorzystanie analizy wyników maturalnych)

	Monitoring podstawy programowej. Omówienie w zespołach problemów z ostatnich lat, analiza matur itp. Formułowanie wniosków do dalszej pracy.	Zespoły przedmiotowe	I półrocze	Koordynatorzy - przewodniczący zespołów	Przyczyny, plany naprawcze.
	Zapoznanie uczniów na początku roku szkolnego z systemem oceniania. Uwzględnianie przez nauczycieli opinii Poradni Psychologiczno - Pedagogicznych i innych dokumentów dziecka, stosowanie zaleceń, opracowanie dokumentacji (dostosowania,teczka wychowawcy).	II LO	Początek Roku szkolnego. Uwzględnianie cały rok szkolny	Nauczyciele wychowawcy	Przygotowanie wymagań i kryteriów oceniania w formie pisemnej, dostępność w pracowniach WSO
	Organizacja przez specjalistów szkolnych zajęć z zakresu technik uczenia się, umiejętności radzenia sobie z problemami i stresem, zarówno w klasach, jak i indywidualnie. Organizacja zajęć wspierających pracę ucznia zdolnego. Indywidualizacja procesu edukacyjnego oraz systemu oceniania wobec uczniów tego wymagających. Stosowanie pochwał nawet najmniejszych sukcesów, wobec uczniów wymagających wsparcia.	II LO	Wg potrzeb Cały rok szkolny	Wszyscy nauczyciele; Specjaliści szkolni	
	Praca z uczniem zdolnym – udział uczniów w konkursach przedmiotowych. Rozpoznanie uczniów szczególnie uzdolnionych; zachęcenie do dodatkowej pracy, ukierunkowanie, przygotowywanie do konkursów, występów itp.	II LO	Cały rok szkolny	Wychowawcy Nauczyciele	

	<p>Stała współpraca z rodzicami.</p> <p>Pedagogizacja podczas zebrania dla rodziców w celu motywowania do nauki, systematyczności, aktywnych form wypoczynku.</p>	II LO	<p>Cały rok szkolny</p> <p>(zgodnie z potrzebami zespołu klasowego i współpracy z rodzicami)</p>	<p>Wychowawcy</p> <p>Nauczyciele</p>	<p>Zebrania, dyżury, indywidualne spotkania, kontakt telefoniczny, librus.</p> <p>Pedagogizacja - wg potrzeb, zwłaszcza rodzice klas pierwszych</p>
	<p>Praca warsztatowa z uczniami pod kątem rozwijania umiejętności uczenia się (lekcje wychowawcze, zastępstwa).</p>	<p>II LO</p> <p>Szczególnie klasy I</p>	<p>Pierwsze tygodnie roku szkolnego</p>	<p>Wychowawcy</p> <p>Nauczyciele</p>	
<p>4) Kształtowanie umiejętności poszukiwania informacji i poszerzania wiedzy - także z wykorzystaniem narzędzi i zasobów cyfrowych (także w przypadku nauczania indywidualnego - metody kształcenia na odległość);</p>	<p>Stwarzanie warunków do wszechstronnego rozwoju osobistego uczniów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykorzystanie tablic multimedialnych, rzutników i pracowni komputerowych w trakcie procesów lekcyjnych i pozalekcyjnych; • korzystanie z pracowni przedmiotowych; • wykorzystanie zasobów multimediiów i Internetu także podczas zajęć rewalidacyjnych; • doskonalenie korzystania z różnych platform nauczania zdalnego (teams, zoom itp.) • bezpieczne i efektywne korzystanie z technologii cyfrowych • podnoszenie przez Radę Pedagogiczną 	II LO	<p>Cały rok szkolny</p>	<p>Nauczyciele,</p> <p>Wychowawcy,</p> <p>informatyk</p>	<p>Wzbogacanie bazy szkoły w laptopy, oprogramowania itp.</p>

	umiejętności w obszarze "nauczyciel w sieci" (szkolenia).				
5) Zachęcanie do czytelnictwa	Zwiększenie aktywności czytelniczej uczniów; promowanie postawy dojrzałego i odpowiedzialnego czytelnika, przygotowanego do otwartego dialogu z dziełem literackim.	II LO	Cały rok szkolny	Nauczyciele humaniści; wychowawcy, pracownik biblioteki	Współpraca nauczycieli z pracownikami biblioteki (część działań koordynowanych przez bibliotekę)
6) Pomoc w sytuacji niepowodzeń szkolnych	Organizowanie pomocy uczniom z niepowodzeniami szkolnymi oraz systematyczny monitoring postępów tych uczniów. (Możliwość zaplanowania pomocy w ramach 1 godziny MEN poza pensum). Realizacja zajęć dydaktyczno - wyrównawczych. Możliwość tworzenia zespołów koleżeńskich w celu pomocy słabym uczniom w nauce. Zapewnienie uczniom zajęć wyrównawczych - pomoc słabemu uczniowi, opracowanie planu dodatkowych zajęć, podczas których uczeń może niwelować braki.	II LO	Cały rok szkolny	Dyrekcja Specjaliści szkolni Nauczyciele	
	Współpraca z rodzicami w zakresie: „pomoc w nauce, kontrola postępów dziecka”- zachęcanie rodziców do dobrej współpracy ze szkołą, kontynuowanie dyżurów nauczycieli w pierwszym tygodniu miesiąca; praca "jednym frontem".	-	Cały rok szkolny	Pracownicy szkoły	

<p>7) Stworzenie systemu pomocy uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi</p>	<p>Opracowanie programu wspierającego uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla uczniów z problemami edukacyjnymi i wychowawczymi (IPET, dostosowania).</p> <p>Zaplanowanie i realizacja działań wspierających uczniów: zajęcia specjalistyczne, zajęcia rewalidacyjne przeznaczone dla uczniów posiadających orzeczenia, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z poszczególnych przedmiotów, konsultacje nauczycieli itp.</p> <p>Udzielanie rodzicom pomocy w zakresie wskazywania instytucji służących specjalistyczną pomocą.</p> <p>Organizacja spotkań indywidualnych z rodzicami przez wychowawców i specjalistów szkolnych: pedagoga, psychologa, logopedy (Dyżury).</p> <p>Systematyczna współpraca z instytucjami zajmującymi się wspieraniem uczniów i rodzin z problemami edukacyjnymi i wychowawczymi: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Ośrodek Pomocy Społecznej.</p>	<p>II LO</p>	<p>Zgodnie z potrzebami w zespole klasowym</p>	<p>Wychowawca, specjaliści szkolni, nauczyciele</p>	
<p>8) Rozwijanie zainteresowań uczniów</p>	<p>Zajęcia rozwijające uzdolnienia, zainteresowania i pasje uczniów: koła przedmiotowe, artystyczne, sportowe.</p> <p>Organizacja wycieczek krajoznawczych oraz wyjazdów zagranicznych; wyjścia do kina, muzeum, na koncerty itp.</p> <p>Kontynuacja działalności szkolnej grupy teatralnej zespołu muzycznego „Freedom”.</p> <p>Kontynuowanie przez pracowników szkoły zajęć</p>	<p>II LO</p>	<p>Cały rok szkolny</p>	<p>Nauczyciele prowadzący zajęcia pozalekcyjne, nauczyciele świetlicy, biblioteki, pedagog i psycholog szkolny</p>	

	pozalekcyjnych dla uczniów. Przygotowywanie uroczystości i spektakli dla społeczności szkolnej. Motywowanie uczniów do korzystania z zajęć pozalekcyjnych z poszczególnych przedmiotów.				
	Przekazywanie uczniom ofert MDK, CKŚ i innych placówek i ośrodków kultury w celu motywacji do rozwijania zainteresowań .	ZSO	Cały rok szkolny	Dyrektor Nauczyciel plastyki, muzyki	Współpraca z ośrodkami, prezentowanie plakatów, ulotek itp.
9) Rozwijanie umiejętności pracy w zespole	Udział uczniów w zawodach sportowych, konkursach przedmiotowych, tematycznych, interdyscyplinarnych, artystycznych, projektach edukacyjnych. Kształtowanie zdolności rozwiązywania konfliktów. Warsztaty na lekcjach wychowawczych.	II LO	Cały rok szkolny	Nauczyciele przedmiotowi, opiekunowie kół zainteresowań, opiekunowie projektów; opiekunowie Samorządu Uczniowskiego	
	Działalność samorządu klasowego i uczniowskiego, organizowanie imprez i uroczystości.	ZSO	Cały rok szkolny	Opiekunowie Samorządu Uczniowskiego wychowawcy klas ZSO	Wg kalendarium
	Warsztaty integracyjne na początku roku szkolnego.	Klasy I licealne	I półrocze	Wychowawcy	Możliwość jednodniowego wyjazdu integracyjnego; kl. 1 A - Kucoby; ognisko itp.
	Współorganizowanie imprez szkolnych np. otrzęsiny, wigilie klasowe, dni otwarte itp.	II LO	Cały rok szkolny	Dyrekcja - koordynacja	Wg kalendarium

				Nauczyciele	
	Wycieczki i rajdy szkolne - rozwijanie umiejętności interpersonalnych. Działania wychowawcze pośrednio wpływające na integrację grupy - wyjścia kulturalne, imprezy, uroczystości itp.	II LO	Cały rok szkolny	Wychowawcy	
10) Rozwijanie umiejętności komunikacji interpersonalnej	Nabywanie nawyków kulturalnego zachowania się w towarzystwie oraz umiejętności prowadzenia rozmowy. Nabywanie zasad właściwej komunikacji, kształtowanie umiejętności aktywnego i empatycznego słuchania innych.	II LO	Cały rok szkolny	Wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi, szczególnie poloniści, pedagog i psycholog szkolny	
11) Przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym	STOP agresji w naszej szkole. Praca z uczniami na lekcjach wychowawczych; wykorzystanie filmów dotyczących bezpieczeństwa i przeciwdziałania przemocy. Warsztat - radzenie sobie w rozwiązywaniu problemów bez nadmiernego napięcia emocjonalnego. Warsztaty dot.: sposobów rozwiązywania konfliktów, asertywności, budowania poczucia własnej wartości, komunikacji interpersonalnej.	II LO	Cały rok szkolny	Wychowawcy, pedagog i psycholog szkolny	Wg potrzeb Komplet filmów w bibliotece szkolnej. Np. www.profesor.pl www.szkolabezprzemocy.pl (scenariusze)
	Stosowanie procedur w przypadku agresywnego zachowania ucznia (przypomnienie procedur uczniom i rodzicom na zebraniach). Konsekwentne reagowanie.	II LO	W zależności od wystąpienia problemu	Wychowawca	Współpraca z KMP i Strażą Miejską
12) Kształtowanie kultury języka	Utrwalanie zasad poprawnego posługiwania się językiem w mowie i piśmie. Udział w konkursach literackich, recytatorskich,	II LO	Cały rok szkolny	Wychowawcy, nauczyciele języka polskiego,	

	ortograficznych, czytelniczych, lekcje biblioteczne. Wyjścia do kina, teatru, muzeum, filharmonii, centrów nauki, domów kultury.			bibliotekarz	
13) Nauka umiejętności planowania czasu wolnego	Uczniowie nabywają umiejętność planowania dnia i tygodnia; uświadamiają sobie istotę dobrej organizacji czasu. „Równowaga: nauka o odpoczynek”	II LO	wg potrzeb	Wychowawcy, pedagog, psycholog,	
	Zajęcia wychowawcze – praca indywidualna „mój plan dnia i tygodnia” (z uwzględnieniem czasu na naukę, obowiązki, posiłki, odpoczynek, lekturę, kontakt z rówieśnikami, prace przy komputerze itp.). „Jak spędzać szkolne przerwy?”	II LO	I półrocze	Wychowawcy	
14) Nauka umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych	Uczeń w przypadku problemów dydaktycznych może liczyć na różne formy pomocy. Porady pedagoga i psychologa szkolnego, pomoc wychowawcy, pomoc nauczycieli. Wykaz placówek pomagających uczniom o skomplikowanej sytuacji rodzinnej. Współpraca w instytucjach, świetlicami.	II LO	wg potrzeb	wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog	
	Indywidualne rozmowy z uczniami.	-	Wg potrzeb	Wychowawca, pedagog, psycholog	
	Udostępnienie tablicy informacyjnej (poradnik, gdzie szukać pomocy).	-	-	Pedagog, psycholog	

<p>Wzmacnianie poczucia własnej wartości. Warsztaty na lekcjach wychowawczych, angażowanie uczniów w role społeczne, stwarzanie sytuacji wychowawczych w celu zaistnienia i przeżycia sukcesu.</p> <p>Nagradzanie uczniów podczas apeli szkolnych.</p>	II LO	Wg potrzeb	Wychowawca pedagog psycholog	
<p>Nauka umiejętności asertywnego zachowania.</p>	II LO	Wg potrzeb	Wychowawcy Pedagog - psycholog	
<p>Przypomnienie procedur zachowania w sytuacjach zagrożenia.</p>	-	Początek roku 2023/2024	Rada Pedagogiczna	Dostępność na stronie szkoły, w bibliotece
<p>Kontynuowanie zasad usprawiedliwień na drukach szkolnych.</p> <p>W przypadku wagarów uczniów - postępowanie zgodnie z ustaloną procedurą.</p> <p>Systematyczna współpraca z rodzicami, konsultacje, spotkania indywidualne dotyczące frekwencji uczniów na zajęciach. Systematyczna współpraca z policją, strażą miejską, sądem rodzinnym, kuratorami sądowymi.</p>	II LO	Cały rok szkolny	Wychowawcy, pedagog, psycholog	
<p>Przeprowadzenie zajęć na godzinie z wychowawcą odnośnie obowiązku szkolnego – konsekwencje prawne nieprzestrzegania ww. zasad, podnoszenie świadomości uczniów, motywacja przez grupę, kontrakt klasowy.</p> <p>Punktualne rozpoczynanie i kończenie zajęć szkolnych.</p> <p>Kontrolowanie przez wszystkich nauczycieli obecności uczniów na zajęciach lekcyjnych</p>	II LO	Cały rok szkolny	Wychowawcy, nauczyciele	

	(liburs).				
15) Podnoszenie świadomości praw i obowiązków - kształtowanie postaw i respektowanie norm społecznych.	Zapoznanie (przypomnienie) uczniów z dokumentami określającymi pracę szkoły: statutem, wewnątrzszkolnym systemem oceniania, zasadami postępowania w sytuacjach kryzysowych.	II LO	Początek roku szkolnego	Wychowawcy	Biblioteka - wersja papierowa Internet - strona II LO
	Godziny z wychowawcą na temat: obowiązków ucznia, systemu kar i nagród stosowanego w szkole.	II LO	Wg uznania wychowawcy	Wychowawcy	Możliwość sporządzenia kontraktu (na lekcji, na przerwie).
	Zapoznanie uczniów z prawami dziecka i człowieka, analiza odpowiednich dokumentów, np. Deklaracja Praw Człowieka, Konwencja o Prawach Dziecka – lekcje z wychowawcą i lekcje WOS, religii.	II LO	Wg programu nauczania lub potrzeb klasy	Nauczyciel WOS; katecheta	
	Konkurs z zakresu prawa (w przypadku wyłonienia chętnych licealistów). Konkursy o Unii Europejskiej itp.	II LO	Wiosna 2024	Nauczyciel WOS, historii	Współpraca z radcami prawnymi
	Zajęcia z prawa - „Lekcje z Temidą”	Klasy I	Wrzesień 2023	Pedagog	Radca prawny

	Konsekwentnie stosowane przez nauczycieli procedur w określonych sytuacjach niezgodnych z prawem wewnątrzszkolnym, zgodnie z wypracowanymi i przyjętymi w szkole procedurami. Rozmowy indywidualne, kontrakty, podnoszenie świadomości młodego człowieka.	II LO	W przypadku problemu	Wychowawca, pedagog, psycholog, nauczyciel, dyrekcja. Pracownicy administracyjni.	
	Zajęcia z przedstawicielami Komendy Miejskiej Policji na temat: <i>Handel ludźmi</i> .	Klasy IV	Koniec roku szkolnego	Przedstawiciele policji koordynator - pedagog i psycholog	Termin wyznaczony przez organizatorów
	Działania profilaktyczne Straży Miejskiej w Świętochłowicach "Parasol" - zajęcia w klasach pierwszych licealnych pt. "Odpowiedzialność prawna nieletnich".	Klasy I	Zgonie z terminem wyznaczonym przez instytucję	Koordinator pedagog psycholog	
	Spotkania edukacyjne w Sądzie Rejonowym w Chorzowie – obserwacja sprawy karnej i spotkanie z sędzią.	Klasy III LO4	II półrocze	Koordinator Nauczyciel WOS	
16) Kształtowanie postawy tolerancji	Zajęcia podnoszące wiedzę i umiejętności społeczne; przypominające o tolerancji i życiu w integracji z ludźmi z różnymi dysfunkcjami zdrowia fizycznego i psychicznego. Kontynuacja warsztatu o charakterze edukacyjnym „Inny nie znaczy gorszy”.	Klasy I LO	I półrocze wg potrzeb zespołu klasowego	Wychowawcy klas Specjaliści szkolni	Omówienie fragmentów książki lub filmu tj. "Cudowny chłopak", "Chce się żyć", "Zanim się pojawiłeś".
	Promowanie wiedzy na temat przyczyn i przejawów dyskryminacji; kształtowanie prawidłowej postawy cywilnej.	II LO	Dowolny	Wg uznania wychowawcy i nauczyciele WOS	

17) Kształtowanie wrażliwości na potrzeby społeczne	<p>Angażowanie uczniów do udziału w wolontariacie. Propagowanie idei wolontariatu.</p> <p>Organizowanie w szkole i środowisku lokalnych akcji charytatywnych.</p> <p>Współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej, ochronkami parafialnymi, MDK i pomocy uchodźcom itp.</p>	II LO	Cały rok szkolny	Pedagog, psycholog, wychowawcy	Zbiórki żywności, odzieży, WOŚP, "Szlachetna paczka", pomoc zwierzętom ze schroniska itp.
18) Kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych	<p>Przygotowanie i udział uczniów w uroczystościach państwowych, miejskich zgodnie z kalendarium np. Powstania Śląskie; 3-go Maja, KEN itd.</p> <p>Rozwijanie przynależności do "dużej i małej ojczyzny" - poprzez wizyty w muzeach (Muzeum Powstań Śląskich, Muzeum Śląskie), wycieczki, projekty historyczne, społeczne, sprzątanie grobów Powstańców Śląskich itp.</p> <p>Udział uczniów w konkursach zakresu prawa, wiedzy o społeczeństwie, spotkania z radnymi itp.</p>	II LO	Cały rok szkolny	Wychowawcy, nauczyciel WOS, historii	
19) Podnoszenie bezpieczeństwa w szkole i poza nią	Wykorzystanie do kontroli bezpieczeństwa monitoringu zewnętrznego i wewnętrznego.	II LO	Cały rok szkolny	Dyrektor, nauczyciele; pracownicy niepedagogiczni	
	Reagowanie nauczycieli i innych członków społeczności szkolnej na przejawy zachowań agresywnych, zaniedbań, łamania prawa, niszczenie mienia itp. Konsekwentne działania wychowawcze np. punktacja z zachowania, powoływanie zespołów dyscyplinujących, podpisywanie kontraktów itp.	II LO	Cały rok szkolny	Rada Pedagogiczna	

	Przypominanie o przepisach ruchu drogowego, bezpiecznym zachowaniu na lekcjach, podczas przerw i wycieczek; zagadnienia dot. pierwszej pomocy. BHP pracy podczas lekcji; omawianie zasad bezpieczeństwa podczas wakacji.	II LO	Cały rok szkolny	Wychowawcy, nauczyciele wychowania fizycznego	
	Udział w konkursach z pierwszej pomocy, próbnie alarmy przeciwpożarowe itp.	-	wg wyznaczonych terminów przez służby	Nauczyciele WF, edb, wojskowości	
20) Wspieranie ucznia w dokonywaniu wyboru dalszego kierunku kształcenia, zawodu, planowanie kariery zawodowej (z uwzględnieniem wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego)	Diagnoza zainteresowań; pomoc przy ukierunkowaniu w wyborze zawodu, szkoły średniej, uczelni. Korzystanie z aplikacji podczas lekcji wychowawczych "mapakarier", wykorzystanie scenariuszy na nauczycieli.	Szczególnie klasy IV	Wg terminu wyznaczonego przez prowadzącego	Doradca zawodowy powołany przez dyrektora, pedagog, psycholog	
	Test zainteresowań w klasach IV, warsztaty dla maturzystów; współpraca z Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną, wyższymi uczelniami. Dostosowania zgodnie z procedurami CKE	Klasy IV	I półrocze	Doradca zawodowy, wychowawcy	"Decyduję o swojej przyszłości"
	Wyjazd licealistów (szczególnie maturzystów) z wychowawcami na Targi Edukacyjne do "Spodka" w Katowicach (prezentacje szkół policealnych i wyższych uczelni).	Klasy III i IV	Wiosna 2024	Wychowawcy klas wg potrzeb	Doradca zawodowy (biblioteka, pedagog, psycholog).

<p>21) Podnoszenie świadomości uczniów na temat współczesnych zagrożeń (związanych z cyfryzacją)</p>	<p>Organizowanie zajęć na temat zagrożeń: internet, gry komputerowe, hazard, cyberprzemoc, stalking, pornografia.</p> <p>Opracowanie tablic, gazetek, prezentacji multimedialnych na temat zagrożeń XXI wieku.</p> <p>Udział szkoły w akcji #DBI – dnie bezpiecznego Internetu, warsztaty dla uczniów i rodziców.</p> <p>Udział młodzieży w spektaklu profilaktycznym w CHCK w Chorzowie pt. Hejter.</p>	<p>II LO</p>	<p>Wg potrzeb</p> <p>Cały rok szkolny</p> <p>Luty – marzec 2024</p> <p>15.11.2023</p>	<p>Wychowawcy, informatycy</p> <p>Psycholog i matematyk</p>	
<p>22) Popularyzowanie zdrowego stylu życia</p>	<p>Wywiadówka dla rodziców na temat zdrowia psychicznego nastolatków. (<i>Ucieczka w alkohol, używki, samookaleczenia, próby samobójcze - jak trudno być rodzicem nastolatka</i>).</p> <p>Propagowanie aktywności sportowej, zachęcanie do udziału w czynnym uprawianiu sportu; organizacja Dnia Sportu.</p> <p>Zachęcanie uczniów do udziału w konkursach i zawodach sportowych. Nauka walki fair-play. Zapoznanie młodzieży z zasadami zdrowego żywienia i odżywiania się.</p> <p>Kontynuowanie współpracy z instytucjami promującymi aktywny i zdrowy styl życia, np. Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną (program; program "Wybierz życie- pierwszy</p>	<p>Klasy I - II</p>	<p>I półrocze</p>	<p>Koordynator pedagog/ psycholog</p>	<p>Śląskie Centrum Profilaktyki - wywiadówka profilaktyczna</p> <p>Zebrania ustalone w terminie spotkania z psychoterapeutą D. Pietrek</p>
	<p>Propagowanie aktywności sportowej, zachęcanie do udziału w czynnym uprawianiu sportu; organizacja Dnia Sportu.</p>	<p>II LO</p>	<p>1.06.2024</p>	<p>Nauczyciele w - f Specjaliści szkolni</p>	<p>Dzień Dziecka</p>
	<p>Zachęcanie uczniów do udziału w konkursach i zawodach sportowych. Nauka walki fair-play. Zapoznanie młodzieży z zasadami zdrowego żywienia i odżywiania się.</p> <p>Kontynuowanie współpracy z instytucjami promującymi aktywny i zdrowy styl życia, np. Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną (program; program "Wybierz życie- pierwszy</p>	<p>II LO</p>	<p>Cały rok szkolny wg potrzeb</p>	<p>Nauczyciele biologii, wychowania fizycznego, pedagog i psycholog szkolny, pielęgniarka szkolna</p>	

	<p>krok" – klasy II LO; "Podstępnie WZW" - klasy II LO).</p> <p>Organizowanie w szkole obchodów: Światowy Dzień walki z AIDS, dni bez tytoniu, dni bez alkoholu, Dzień zdrowia psychicznego.</p> <p>Bieżące informowanie uczniów o negatywnych skutkach zażywania tytoniu, alkoholu, środków psychoaktywnych, napojów energetyzujących.</p> <p>Organizacja spotkań z wybranymi (w zależności od potrzeby) specjalistami zajmującymi się uzależnieniami.</p> <p>Kontynuowanie współpracy z instytucjami zajmującymi się leczeniem uzależnień.</p>				
<p>23) Uświadamianie uczniom negatywnych skutków działania środków psychoaktywnych, dopalaczy, napojów energetyzujących oraz następstw działania tych substancji</p>	<p>Udział uczniów w pogadankach, warsztatach i innych formach poznawania środków uzależniających i konsekwencji ich spożycia, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • środków psychoaktywnych, • dopalaczy, • tytoniu, • alkoholu, • narkotyków, • napojów energetyzujących. <p>Realizacja programu profilaktycznego "ARS - czyli jak dbać o miłość" - klasy II LO. (Materiały: karty pracy dla uczniów, scenariusze zajęć dla nauczycieli, filmy profilaktyczne, plakaty.</p>	II LO	Cały rok szkolny	Wychowawcy, pedagog, psycholog, nauczyciele w-f	
		II LO	Cały rok szkolny Wg potrzeb	Wychowawcy Pedagog, psycholog, pielęgniarka szkolna, biolodzy	

	<p>Udział młodzieży w warsztatach profilaktycznych z udziałem raperów „RYM-cerze” Spektakl profilaktyczny "Nie zmarnuj swojego życia" - projekt, który powstał z inicjatywy Fundacji "Edukacja z Wartościami".</p>	<p>Klasy I - III</p>	<p>17.10.2023 r.</p>		
<p>24) Współdziałanie wszystkich pracowników szkoły i rodziców w zakresie profilaktyki i interwencji</p>	<p>Udział nauczycieli i specjalistów szkolnych w konferencjach, warsztatach i szkoleniach, dotyczących profilaktyki uzależnień. Rozwijanie współpracy z instytucjami promującymi zdrowy styl życia i oferujących pomoc w zakresie profilaktyki uzależnień. Systematyczny rozwój współpracy z rodzicami, radą rodziców w zakresie wychowania i profilaktyki. Kontynuowanie dobrej praktyki szkolnej w obszarze wymiany doświadczeń i informacji w zakresie szeroko pojętej profilaktyki, obejmującej zagadnienia wychowawcze i problemy szkolne. Interwencje w przypadku przemocy w rodzinie zgodnie z procedurami "Niebieskiej karty", inne działania interwencyjne.</p>	-	<p>Cały rok szkolny Wg potrzeb</p>	<p>Dyrektor szkoły, wszyscy nauczyciele, rodzice</p>	
	<p>Szkolenie Rady Pedagogicznej „Nastolatek w kryzysie, depresja, niska samoocena, problemy z psychiką.</p> <p>Szkolenia on-line dotyczące zdrowia psychicznego młodzieży:</p> <ul style="list-style-type: none"> • I moduł: <i>Wiek dojrzewania - kiedy z kokonu wylatuje piękny motyl</i> 	<p>RP II LO</p> <p>RP ZSO</p>	<p>23.10.2023</p> <p>Rok szkolny</p>	<p>Dyrektor</p> <p>RP</p> <p>Nauczyciele</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> • II moduł: <i>Houston, mamy problem! Kiedy zaczynają się prawdziwe kłopoty</i> • III moduł: <i>Szkola Przyjazna nastolatkom, ale też ich nauczycielom</i> <p>Tematyka pomocna rodzicom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Komunikacja ze zdrowym i chorym nastolatkiem</i> • <i>Co mówić, a czego nie mówić nastolatkom</i> • <i>Zasady interwencji kryzysowej w szkole</i> • <i>Wiek nastoletni, a motywacja do rozwoju i współpraca z rodzicami</i> • <i>Specyfika wieku nastoletniego a szkoła - dobre praktyki</i> 		2023/2024 Dostępność do platformy	Wychowawcy Dostępność do modułów przy współpracy z rodzicami	
--	---	--	--	---	--

VIII. Oczekiwane efekty

Absolwent szkoły zmierza do osiągnięcia pełnej dojrzałości w czterech sferach - fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej.

Częściowo lub całkowicie ma rozwiniętą:

- **samoświadomość** – akceptacji siebie, osiągnięcia spójności myślenia i działania łączonych z kształtowaniem poczucia autonomii, tworzy pozytywny obraz tożsamości w wymiarze osobistym, społecznym i kulturowym oraz posiada poczucie własnej godności;
- **sprawczość** – posiada umiejętność wyznaczania realnych celów i osiąga je dzięki własnej aktywności; jest pozytywnie nastawiony do życia, posiada motywację do działania, rozwija umiejętności planowania i podejmowania decyzji oraz konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, potrafi planować własny rozwój, rozwija poczucie celowości działania;
- **relacyjność** – posiada umiejętność budowania i podtrzymywania pozytywnych relacji z ludźmi, rozumienia uczuć innych, sposobów myślenia i działań umożliwiających osiągnięcie pożądanego społecznie celu, promuje prospołeczne wartości, aktywnie uczestniczy w życiu społecznym, w tym jego formach instytucjonalnych i pozainstytucjonalnych, włącza się do działania na rzecz społeczności, promuje pozytywne wzorce osobowe, umiejętnie buduje prospołeczne relacje rówieśnicze;
- **otwartość** – posiada zdolność do sprawiedliwej, etycznej oceny i reagowania, umiejętność otwartego i jednoznacznego wyrażania swoich potrzeb, uczuć i opinii z zachowaniem szacunku do siebie oraz innych osób, kształtowanie postaw asertywnych, rozwijanie poczucia empatii, wrażliwości, szacunku dla odmienności;
- **kreatywność** – posiada umiejętności: wyjścia poza schematyczność myślenia i działania, znajdowania nowych sposobów rozwiązywania problemów, odkrywania indywidualnych zdolności umożliwiających sprostanie wyzwaniom, także poprzez podejmowanie działań na rzecz twórczego rozwoju w formie współpracy z instytucjami kultury, rozwój aktywności fizycznej, rozwój sfery psychicznej, w tym duchowej, społecznej, aksjologicznej.

Sukces: szkoła właściwie wspiera także czynniki chroniące wymienione na wstępie programu.

IX. Sposoby ewaluacji:

Pod koniec roku szkolnego 2023/2024 zespół dokona ewaluacji działań w/w programu. W tym celu wykorzysta różnorodne narzędzia diagnostyczne (techniki i metody): obserwacja; wywiad (ustrukturyzowany kwestionariusz lub grupa fokusowa); rozmowa; analiza dokumentacji szkolnej i wyników uczniów.

Zespół opracowujący: Rada Rodziców, Samorząd Uczniowski, Rada Pedagogiczna

Zespół redakcyjny: pedagog mgr B. Malińska; psycholog: mgr K. Moś i mgr M. Grela, nauczyciel mgr M. Walacik